

УДК [378.015.31:81'243]:316.77-047.22
DOI <https://doi.org/10.32999/ksu2413-1865/2025-109-3>

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ І СТРАТЕГІЧНІ АСПЕКТИ ІНОЗЕМНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ: АКАДЕМІЧНИЙ ОГЛЯД

Бондарчук Юлія Андріївна,
кандидат філологічних наук, доцент, докторантка
Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України,
доцентка кафедри іноземних мов
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин Київського
національного університету імені Тараса Шевченка
bondarchuk_julia28@ukr.net
orcid.org/0000-0002-4851-8701

У статті здійснено комплексний аналіз теоретичних основ і стратегічних аспектів іноземної підготовки здобувачів вищої освіти в умовах сучасних освітніх реалій України. Дослідження акцентує увагу на необхідності розвитку мовних і міжкультурних компетентностей, що є ключовими складниками підготовки конкурентоспроможних фахівців у глобалізованому світі. Висвітлено значення Болонського процесу, який сприяє адаптації української системи освіти до європейських стандартів, зокрема шляхом інтеграції мовної підготовки з професійними дисциплінами. Основним компонентом сучасного навчального процесу визначено комунікативний підхід, що забезпечує практичне застосування мовних знань у реальних ситуаціях, сприяє формуванню критичного мислення, адаптивності та здатності до співпраці в міжкультурному середовищі. Особливу увагу приділено використанню сучасних цифрових технологій у процесі навчання. Дослідження підтвердило ефективність мультимедійних ресурсів, інтерактивних платформ, цифрового сторітелінгу й рефлексивних звітів у підвищенні мотивації здобувачів і розвитку їхніх мовних навичок. Інтеграція цих технологій у навчальний процес не лише підвищує якість освіти, а й сприяє формуванню цифрової компетентності, необхідної для успішної професійної діяльності. Також висвітлено значення залучення носіїв мови, які сприяють зануренню здобувачів в автентичне мовне середовище й розвитку міжкультурної чутливості. На основі аналізу сформульовано низку рекомендацій для вдосконалення іноземної підготовки здобувачів у закладах вищої освіти України. Зокрема, запропоновано інтегрувати міжкультурні елементи в навчальні програми, упроваджувати сучасні технології, акцентувати увагу на практичному застосуванні мовних навичок і стимулювати самостійну роботу здобувачів вищої освіти. Стаття пропонує концептуальні підходи до реформування іноземної підготовки здобувачів, які можуть слугувати базою для подальших досліджень і вдосконалення освітнього процесу.

Ключові слова: іноземна підготовка, міжкультурна компетентність, комунікативний підхід, Болонський процес, сучасні технології, інтерактивні методи, освітні реалії України, професійна підготовка.

THEORETICAL FOUNDATIONS AND STRATEGIC ASPECTS OF FOREIGN LANGUAGE TEACHING FOR STUDENTS: ACADEMIC REVIEW

Bondarchuk Julia Andriivna,
PhD in Philology, Associate Professor, Doctoral Student
Institute of Pedagogy of National Academy of Educational Sciences,
Associate Professor of Department of Foreign Languages
Educational and Scientific Institute of International Relations,
Taras Shevchenko National University of Kyiv
bondarchuk_julia28@ukr.net
orcid.org/0000-0002-4851-8701

In the context of modern educational realities in Ukraine, the article provides a comprehensive analysis of the theoretical foundations and strategic aspects of foreign language teaching. The focus of the study is on the need for the development of language and intercultural competences, which are key components of the training of competitive specialists in the globalised world. The importance of the Bologna Process is highlighted, which contributes to the adaptation of the Ukrainian education system to European standards, in particular through the integration of language training with professional disciplines. The main component of the modern educational process is the communicative approach, which ensures the practical application

of language knowledge in real-life situations. It promotes critical thinking, adaptability and the ability to cooperate in an intercultural environment. Particular attention is paid to the use of modern digital technologies in the learning process. The study confirms the effectiveness of multimedia resources, interactive platforms, digital storytelling and reflective reporting in terms of student motivation and the development of their language skills. Integrating these technologies into the learning process not only improves the quality of education, but also contributes to developing the digital literacy necessary for successful professional careers. The article also highlights the importance of the involvement of native speakers, who help immerse students in an authentic language environment and develop intercultural sensitivity. On the basis of the analysis, a number of recommendations are formulated for the improvement of the foreign language training of students in higher education institutions in Ukraine. In particular, it is suggested that the integration of intercultural elements into the curriculum, the introduction of modern technologies, the emphasis on the practical application of language skills and the stimulation of students' independent work should be encouraged. The article proposes conceptual approaches to the reform of foreign language teaching. These approaches can serve as a basis for further research and improvement of the educational process.

Key words: *foreign language teaching, intercultural competence, communicative approach, Bologna process, modern technologies, interactive methods, educational realities of Ukraine, vocational education.*

Вступ. У контексті інтеграції України в європейський освітній простір питання якості іноземної підготовки здобувачів вищої освіти набуває особливої актуальності. Як зазначають дослідники, такі як Hymes (1972), Canale (1983) і Celce-Murcia (2008), сучасна іноземна підготовка має бути спрямована не лише на розвиток лінгвістичних знань, а й на формування міжкультурної компетентності, яка дає змогу адаптуватися до різноманітних професійних і культурних контекстів. Це особливо важливо в умовах глобалізації, коли здатність ефективно комунікувати стає ключовою умовою успіху на міжнародному рівні. За даними Міністерства освіти і науки України, лише 23% молоді володіють іноземною мовою на рівні, достатньому для академічного чи професійного спілкування, що ставить під сумнів їхню конкурентоспроможність на європейському ринку праці. У цьому контексті ухвалення Закону України «Про застосування англійської мови в Україні» 27 червня 2024 року є важливим кроком у стимулюванні володіння англійською мовою серед майбутніх фахівців, адже Закон вимагає від певних професій вільного володіння іноземною мовою, особливо англійською.

Робота присвячена аналізу теоретичних основ і стратегічних аспектів іноземної підготовки здобувачів з урахуванням сучасних освітніх викликів, зокрема вимог Болонського процесу. У статті розглядаються основні підходи до навчання іноземних мов, серед яких особливу увагу приділено комунікативному підходу, детально розробленому в роботах таких дослідників, як Canale та Swain (1980). Як зазначає О. Vasylenko (2022), «володіння мовою – це не лише засіб комунікації, а й ключ до розуміння культури, світогляду й цінностей інших народів». На основі проведеного аналізу будуть сформульовані рекомендації щодо вдосконалення іноземної підготовки здобувачів в українських університетах. Особливий акцент зроблено на підготовці у сферах еко-

номіки й інформаційних технологій, де знання іноземних мов є важливим інструментом для досягнення професійного успіху в умовах глобалізованого ринку.

Постановка проблеми. Зважаючи на посилення інтеграційних процесів України в європейський і світовий освітній простір, якісна підготовка здобувачів вищої освіти у сфері іноземних мов стає не лише академічною вимогою, а й важливим чинником успішної соціалізації та професійної реалізації молоді. Проте, як свідчать дослідження (наприклад, дані Міністерства освіти і науки України), рівень володіння іноземними мовами серед здобувачів залишається на недостатньому рівні, що ускладнює їхню адаптацію до нових освітніх і професійних викликів. Зважаючи на це, виникає нагальна потреба в удосконаленні теоретичних і методичних основ іноземної підготовки здобувачів, зокрема, у контексті вимог Болонського процесу й сучасних тенденцій міжнародної освіти. Відсутність цілісного підходу до формування мовних і міжкультурних компетентностей серед здобувачів вимагає глибокого аналізу наявних теоретичних моделей і розроблення ефективних методик викладання іноземних мов в українських університетах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасна іноземна підготовка здобувачів є предметом численних досліджень, що відображають новітні тенденції у викладанні іноземних мов у контексті глобалізації та інтеграції освітніх систем. Зокрема, дослідження Ю. Бондарчук (2024) і Г. Бондар (2024) підкреслюють важливість формування міжкультурної компетентності як ключового аспекту, що забезпечує підготовку здобувачів до ефективної міжкультурної комунікації. Автори наголошують, що мовні навички повинні поєднуватися з розумінням культурного контексту, який є невід'ємною частиною професійного спілкування в глобалізованому світі.

Дослідження Bondarchuk, Dvorianchykova, Yuhan, Holovenko (2024) підкреслюють важ-

ливість стратегічного підходу у викладанні іноземних мов. Автори пропонують практичні сценарії використання англійської мови в реальних життєвих ситуаціях, що сприяє кращому засвоєнню матеріалу й розвиває адаптивність здобувачів у різних контекстах. У роботі Е. Яценко (2018) аналізує процес модернізації вищої освіти України в рамках Болонського процесу. Авторка звертає увагу на необхідність адаптації освітніх програм до європейських стандартів, зокрема щодо інтеграції іншомовної підготовки з професійною освітою, що дає здобувачам змогу ефективно використовувати англійську мову в професійній діяльності.

Інші дослідження, наприклад, О. Vasylenko (2022), акцентують увагу на структурі, принципах і методах розвитку міжкультурної компетентності. Авторка наголошує на важливості врахування культурних аспектів у процесі навчання, які сприяють ефективній комунікації здобувачів із представниками інших культур. Важливу роль відіграють цифрові технології у формуванні ключових компетентностей здобувачів. Робота Н. Арістової (2023) зосереджується на цифровій компетентності, яка є необхідним складником системи навчання впродовж життя. Авторка підкреслює, що інтеграція цифрових інструментів у процес викладання іноземних мов може значно підвищити ефективність навчання і сприяти розвитку інноваційних підходів у сучасній освіті. Дослідження Pentina & Kuznetsova (2024) підкреслюють потенціал цифрового сторітелінгу й рефлексивних звітів у формуванні наративної компетентності майбутніх викладачів. Ці інструменти не лише підвищують залученість здобувачів, а й допомагають формувати глибше розуміння контексту навчання. Роботи В. Безлюдної, О. Свиридюк (2023) і В. Лучкевича (2022) указують на необхідність упровадження комунікативного підходу. Цей підхід акцентує увагу на активному залученні здобувачів до реальних мовних ситуацій, що сприяє кращому засвоєнню матеріалу. Автори також підкреслюють важливість інтеграції мовної підготовки з професійною, що дає змогу здобувачам застосовувати іноземну мову як інструмент професійної діяльності. Дослідження Ю. Сімічевої (2022) та О. Резунової (2021) висвітлюють роль цифрових технологій у навчальному процесі. Зокрема, упровадження мультимедійних платформ та інтерактивних інструментів сприяє підвищенню мотивації здобувачів і забезпечує інтерактивне середовище для практики мовлення. Також варто відзначити роботи К. Тулюлюка, О. Камінської та Р. Слухенської (2023), які зосереджуються на психологічних аспектах навчання, таких як подолання мовних бар'єрів і створення сприятливого психологічного клімату. Це дає здобувачам змогу досягати

високих результатів у навчанні. Автори зазначають, що створення сприятливого психологічного клімату є ключовим чинником успішного вивчення іноземних мов. О. Малихін та ін. (2024) досліджують стратегічні аспекти формування комунікативної компетентності здобувачів. Вони пропонують інтегрувати стратегічний підхід, що дає змогу адаптувати навчання до сучасних освітніх викликів і забезпечити гармонійний розвиток мовних і професійних навичок.

Загалом аналіз останніх досліджень свідчить про необхідність комплексного підходу до іноземної підготовки здобувачів вищої освіти, який ураховує не лише лінгвістичні, а й культурні, психологічні й технологічні аспекти навчання. Такий підхід сприяє підвищенню ефективності навчального процесу та підготовці фахівців, здатних до інтеграції в міжнародне професійне середовище.

Метою дослідження є аналіз теоретичних основ і стратегічних аспектів іноземної підготовки здобувачів, зокрема визначення ключових підходів, принципів і методів, які сприяють формуванню іншомовної комунікативної компетентності, а також розроблення стратегій, що забезпечують ефективність і результативність навчального процесу в умовах сучасних освітніх викликів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Іноземна підготовка здобувачів в Україні є важливим складником їхньої академічної та професійної освіти, що має глибокі теоретичні основи й вимагає постійного вдосконалення. В умовах сучасного глобалізованого світу, де знання іноземних мов стає все більш необхідним для успішної комунікації та співпраці, особливо в межах європейського освітнього простору, актуальність цього питання зростає. Основна мета іноземної підготовки здобувачів вищої освіти полягає не тільки в розвитку мовних навичок, а й у формуванні міжкультурної компетентності, що є ключовим елементом у контексті інтеграції України в європейське співтовариство.

Теоретичні основи іноземної підготовки здобувачів. Теоретичні підходи до навчання іноземних мов зазнали значних змін протягом останніх десятиліть. Від традиційних методів, спрямованих на запам'ятовування граматичних правил і лексики, поступово відбувся перехід до комунікативно-орієнтованих підходів, що акцентують увагу на активному використанні мови в реальних ситуаціях спілкування. Однією з основних теорій, що лежать в основі сучасної іноземної підготовки, є теорія комунікативної компетентності, розроблена такими мовознавцями, як Hymes (1972), Canale (1983) і Celce-Murcia (2008). Ця теорія підкреслює важливість не лише лінгвістичних, а й соціокультурних знань, необхідних для ефективного

спілкування. Як зазначає О. Vasylenko (2022), формування міжкультурної компетентності є важливим аспектом навчання, що сприяє розумінню здобувачами різноманітності культурних контекстів та адаптації до них. Роботи J. Bondarchuk et al. (2024) показують, що впровадження стратегічних підходів до навчання іноземних мов дає змогу не лише розвивати мовні навички, а й забезпечувати практичне застосування знань у професійних і реальних життєвих ситуаціях. Крім того, використання цифрових інструментів, таких як описано в дослідженні Н. Арістової (2023), дає змогу підвищити залученість здобувачів до процесу навчання та сприяє розвитку цифрової компетентності, що є невід'ємною частиною системи навчання впродовж життя.

Болонський процес і його вплив на іноземну підготовку. З прийняттям Україною принципів Болонського процесу вища освіта в країні зазнала значних змін, що також вплинуло на систему іноземної підготовки. Як зазначає Е. Яценко (2018), упровадження принципів Болонського процесу створило умови для інтеграції української освіти в європейський освітній простір, що включає посилення акценту на вивченні іноземних мов. Болонський процес передбачає формування здатності здобувачів використовувати іноземні мови в професійній діяльності, що відповідає завданням сучасної глобалізованої економіки. За даними О. Резунової (2021), міжкультурна компетентність є одним із ключових компонентів професійної підготовки сучасного фахівця, що вимагає інтеграції мовного навчання з професійними дисциплінами. Особливу увагу привертає необхідність застосування цифрових інструментів у навчальному процесі. Дослідження Pentina & Kuznetsova (2024) підкреслюють, що цифровий сторітелінг і рефлексивні звіти є ефективними методами розвитку наративної компетентності, що сприяє підвищенню креативності й адаптивності здобувачів. Таким чином, іноземна підготовка здобувачів вищої освіти в Україні в умовах Болонського процесу розглядається як багатокomпонентний процес, який поєднує розвиток мовних навичок, міжкультурної компетентності, а також упровадження інноваційних підходів і цифрових технологій. Це сприяє формуванню конкурентоспроможних фахівців, здатних ефективно функціонувати в міжнародному середовищі.

Комунікативний підхід у навчанні іноземних мов. Комунікативний підхід, розроблений такими дослідниками, як Hymes (1972), Canale & Swain (1980) і Celce-Murcia (2008), став основою сучасної методики викладання іноземних мов. Цей підхід ґрунтується на ідеї, що головною метою навчання мови є здатність комунікувати в різноманітних ситуаціях. Він включає лінгвістичні, соціолінгвістичні та прагматичні

аспекти, що забезпечують ефективне спілкування. J. Bondarchuk et al. (2024) акцентують увагу на стратегічному використанні автентичних матеріалів, таких як реальні діалоги, відео й аудіозаписи, які відображають повсякденні мовні ситуації. Використання інтерактивних методів, таких як групові проекти, рольові ігри, дискусії та симуляції, сприяє зануренню здобувачів у мовне середовище. Це дає змогу не тільки розвивати мовні навички, а й формувати критичне мислення, здатність до співпраці та міжкультурного розуміння.

Методологічні підходи до вивчення іноземних мов. У сучасній науковій літературі існує декілька ключових методологічних підходів до навчання іноземних мов, серед яких варто виділити комунікативний, когнітивний, інтерактивний і змішаний підходи. Кожен із них має свої переваги й недоліки, що залежить від контексту, у якому вони застосовуються.

Комунікативний підхід до навчання іноземних мов вважається одним із найбільш ефективних і поширених у сучасній педагогічній практиці. Цей підхід, розроблений такими дослідниками, як Hymes (1972) і Canale & Swain (1980). Основною метою комунікативного підходу є навчання здобувачів не тільки граматики та лексичного запасу, а й здатності використовувати ці знання в різних комунікативних ситуаціях. Як зазначають О. Vasylenko (2022) та О. Резунова (2021), цей підхід сприяє розвитку міжкультурної компетентності, необхідної для успішного спілкування в багатомовному середовищі. Використання автентичних матеріалів, таких як статті, новини чи інтерв'ю, дає здобувачам змогу адаптуватися до реальних умов комунікації.

Когнітивний підхід, представлений у роботах Pentina & Kuznetsova (2024), зосереджується на процесах мислення й розумової діяльності в навчанні іноземних мов. Цей підхід акцентує увагу на тому, як здобувачі обробляють, зберігають і застосовують інформацію в нових мовних ситуаціях. Основна ідея когнітивного підходу полягає в тому, що навчання мови має не обмежуватися заучуванням граматичних правил і лексики, а бути спрямоване на розвиток мовного мислення. Із цією метою використовуються завдання, що стимулюють когнітивні процеси, такі як вирішення проблем, аналіз текстів і критичне мислення.

Інтерактивний підхід базується на припущенні, що навчання мови є соціальним процесом, який відбувається у взаємодії між викладачем і здобувачами, а також між самими здобувачами. Цей підхід активно використовується в навчанні мов завдяки його здатності залучати здобувачів до активної участі в навчальному процесі. Як зазначають Н. Арістова (2023) та J. Bondarchuk et al. (2024), інтерактивні методи, такі як дебати, групова

робота та спільне вирішення завдань, сприяють активній участі здобувачів і показують, що здобувачі, які навчаються за допомогою інтерактивного підходу, досягають кращих результатів у вивченні мов, оскільки вони отримують більше можливостей для практики мовлення.

Змішаний підхід поєднує елементи декількох методологічних підходів і націлений на створення найбільш ефективної стратегії навчання, адаптованої до потреб здобувачів і специфіки навчальної програми. У контексті навчання іноземних мов змішаний підхід часто включає комбінацію традиційних лекцій, практичних занять, використання технологій, таких як онлайн-платформи, і самостійної роботи здобувачів. Як зазначає Е. Яценко (2018), змішане навчання дає змогу адаптувати методи до потреб здобувачів, забезпечуючи гнучкість і персоналізацію. Це особливо важливо в сучасному освітньому середовищі, де здобувачі часто мають різний рівень знань і різні стилі навчання.

Практичні рекомендації щодо вдосконалення іноземної підготовки здобувачів вищої освіти. На основі проведеного аналізу можна сформулювати кілька практичних рекомендацій для вдосконалення іноземної підготовки здобувачів у закладах вищої освіти України.

Інтеграція міжкультурної компетенції в навчальні програми. Оскільки сучасний світ стає все більш глобалізованим, важливо, щоб здобувачі вивчали не лише мову, а й культурний контекст, у якому ця мова використовується. Інтеграція міжкультурної компетентності в навчальні програми допоможе здобувачам не тільки оволодіти мовою, а й навчитися розуміти та поважати культурні відмінності, що є важливим аспектом у професійній діяльності й міжособистісних стосунках.

Використання технологій у навчанні мов. Сучасні технології відкривають нові можливості для навчання мов, які можуть значно підвищити ефективність навчального процесу. Наприклад, використання онлайн-платформ для вивчення мов, таких як Duolingo, Babbel, Rosetta Stone, Memrise, маючи свої переваги й недоліки (Л. Терлецька, О. Яциняк (2023)), усе ж допомагають здобувачам розвивати мовні навички в зручному для них темпі й у зручний час. Крім того, такі технології, як відеоконференції та чат-боти, можуть забезпечити здобувачам додаткові можливості для практики мовлення і спілкування з носіями мови.

Стимулювання самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Важливим аспектом успішного навчання мов є здатність здобувачів до самостійної роботи. Згідно з дослідженнями J. Bondarchuk et al. (2024), розроблення персоналізованих планів навчання допомагає здобувачам відповідально ставитися до процесу освіти. Наприклад, створення інтерактивних

завдань, що включають вирішення реальних проблем, або написання есе з міжкультурних тем сприяють кращому засвоєнню матеріалу.

Підвищення мотивації здобувачів вищої освіти. Мотивація є одним із ключових факторів успіху у вивченні мов. Викладачі повинні створювати умови, які стимулюватимуть здобувачів до активного вивчення мови, наприклад, через використання цікавих та актуальних матеріалів, проведення конкурсів і змагань, а також надання здобувачам можливостей для застосування своїх знань у реальних життєвих ситуаціях.

Залучення до навчання носіїв мови є ефективним методом підвищення рівня володіння мовою в здобувачів. Носії мови можуть допомогти здобувачам зануритися в мовне середовище, дати їм можливість практикувати мовлення та слухання, а також ознайомити їх із культурними аспектами, які не завжди можна знайти в підручниках.

На основі проведеного аналізу можна зробити висновок, що іноземна підготовка здобувачів у закладах вищої освіти України потребує вдосконалення в кількох ключових аспектах. По-перше, важливо забезпечити інтеграцію міжкультурної компетентності в навчальні програми. По-друге, необхідно активно використовувати сучасні технології в навчальному процесі. По-третє, варто стимулювати самостійну роботу здобувачів і підвищувати їхню мотивацію до вивчення мов. Нарешті, залучення до навчання носіїв мови може значно підвищити рівень володіння мовою в здобувачів. Запропоновані рекомендації можуть стати основою для подальшого вдосконалення іноземної підготовки здобувачів у контексті інтеграції України в європейський освітній простір. Упровадження цих рекомендацій у навчальний процес сприятиме підвищенню якості освіти й підготовки кваліфікованих спеціалістів, здатних ефективно працювати в глобалізованому світі.

Висновки. У статті проведено всебічний аналіз теоретичних основ і стратегічних аспектів іноземної підготовки здобувачів вищої освіти в контексті сучасних освітніх реалій України, зокрема з урахуванням вимог Болонського процесу. Дослідження висвітлює такі ключові аспекти: комунікативний підхід до навчання іноземних мов виявився основним для розвитку практичних мовних навичок, необхідних для успішної комунікації в реальних життєвих і професійних ситуаціях. Як зазначають дослідники, цей підхід сприяє не лише засвоєнню граматики й лексики, а й формуванню міжкультурної компетентності, що є критично важливим у глобалізованому світі. Формування міжкультурної компетентності стало важливим складником іноземної підготовки здобувачів. Дослідження підтверджують, що

розуміння культурних відмінностей і здатність адаптуватися до різних культурних контекстів мають бути інтегровані в освітній процес. Роботи великої кількості вчених підтверджують важливість інтеграції міжкультурних знань у процес навчання.

Використання сучасних педагогічних технологій, таких як мультимедійні ресурси, інтерактивні платформи, цифровий сторітелінг і рефлексивні звіти, довело свою ефективність у підвищенні мотивації здобувачів і розвитку їхніх мовних навичок. Інтеграція цих технологій у навчальний процес є необхідною для забезпечення високого рівня підготовки здобувачів і їхньої конкурентоспроможності на міжнародному ринку праці. Аналіз статистичних даних показав, що рівень володіння іноземними мовами серед української молоді потребує значних покращень. Актуальні приклади використання іноземних мов у професійній діяльності підтверджують, що мовні навички є важливим чинником для побудови успішної кар'єри й соціальної інтеграції.

На основі проведеного дослідження сформульовано низку рекомендацій для вдосконалення іноземної підготовки здобувачів в українських університетах. Включення міжкультурних елементів у навчальні програми, упровадження сучасних технологій у навчальний процес та акцентування на практичному застосуванні мовних навичок мають стати пріоритетними напрямками подальшого розвитку освітньої системи.

Подальші дослідження можуть бути спрямовані на аналіз ефективності конкретних педагогічних технологій, впливу міжкультурних аспектів на навчальний процес, а також на розроблення нових методів, що дадуть змогу підвищити рівень мовної підготовки здобувачів в умовах швидкозмінного глобального середовища. Таким чином, стаття надає комплексний огляд теоретичних основ і стратегічних підходів до іноземної підготовки здобувачів, пропонує рекомендації для покращення навчального процесу з урахуванням сучасних освітніх викликів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Strategic approaches: practical applications of English communication skills in various real-life scenarios / J. Bondarchuk et al. *Multidisciplinary Science Journal*. 2024. (Accepted Articles). <https://doi.org/10.31893/multiscience.2025100>.
2. Canale M. From Communicative Competence to Communicative Language Pedagogy. *Language and Communication*. London : Longman, 1983. P. 2–14.
3. Canale M., Swain M. Theoretical Bases of Communicative Approaches to Second Language Teaching and Testing. *Applied Linguistics*. 1980. № 1. P. 1–47. <http://dx.doi.org/10.1093/applin/1.1.1>.

4. Celce-Murcia M. Rethinking the Role of Communicative Competence in Language Teaching. *Intercultural Language Use and Language Learning*. 2008. P. 41–57. URL: https://doi.org/10.1007/978-1-4020-5639-0_3.
5. Hymes D. On Communicative competence. *Sociolinguistics*. 1972. P. 269–293. URL: <https://search.iczhiku.com/paper/4xqQYCyZ70pBcLxU.pdf>.
6. Unlocking success: strategic approaches to enhancing communicative competence in English learning / O. Malykhin et al. *Amazonia Investiga*, 13(76), 90–102. <https://doi.org/10.34069/AI/2024.76.04.8>.
7. Pentina Y., Kuznetsova T. On the possibilities of digital storytelling and reflective reports in the formation of FL teachers' narrative competence. *Sci Herald Uzhhorod Univ Ser Phys*. 2024. № 55. P. 622–631. <https://doi.org/10.54919/physics/55.2024.62lw2>.
8. The law of Ukraine on the use of the English language. 2024. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3760-IX#Text>.
9. Vasylenko O. Intercultural competence: concepts, structure, principles and methods of development. *Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи*. 2011. № 22 (2). P. 59–67. [https://doi.org/10.35387/od.2\(22\).2022.59-67](https://doi.org/10.35387/od.2(22).2022.59-67).
10. Арістова Н. Цифрова компетентність у системі ключових компетентностей для навчання впродовж життя. *Освіта. Інноватика. Практика*. 2023. № 10 (8). P. 54–60. <https://doi.org/10.31110/2616-650X-vol10i8-008>.
11. Безлюдна В., Свиридчук О. Практика змішаного навчання при викладанні іноземної мови у ЗВО Великобританії. *International Science Journal of Education & Linguistics*. 2023. Vol. 2. № 1. P. 86–92. <https://doi.org/10.46299/j.isjel.20230201.09>.
12. Бондар Г. Особливості формування міжкультурної комунікативної компетенції студентів у процесі навчання іноземних мов у ЗВО. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Педагогіка. Соціальна робота»*. 2024. № 1 (54). P. 24–27. <https://doi.org/10.24144/2524-0609.2024.54.24-27>.
13. Бондарчук Ю.А. Стратегічне удосконалення навчання іноземних мов у закладах вищої освіти: інноваційні підходи в умовах динамічних змін. *Педагогічна академія: наукові записки*. 2024. № 6. <https://doi.org/10.57125/pedacademy.2024.05.29.09>.
14. Лучкевич В.В. Лінгводидактичні засади впровадження диференційованого підходу до вивчення іноземної мови. *Інноваційна педагогіка*. 2022. Вип. 35. С. 88–91. <https://doi.org/10.32843/26636085/2022/45.17>.
15. Резунова О.С. Міжкультурна компетентність як необхідна складова професійної компетентності сучасного фахівця. *Науковий огляд*. 2021. Том 1. № 73. С. 28–40. <http://dspace.dsau.dp.ua/jspui/handle/123456789/4998>.
16. Сімічева Ю.М. Використання цифрових технологій в навчанні іноземних мов студентів вищих навчальних закладів. *Інноваційна педагогіка*. 2022. Т. 2. Вип. 53. С. 190–195. <https://doi.org/10.32782/26636085/2022/53.2.38>.
17. Терлецька Л., Яциняк О. Дистанційне навчання: переваги та недоліки використання освітніх платформ для вивчення іноземних мов. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2023. Вип. 63. Том 2. С. 323–328. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/63-2-52>.
18. Тулюлюк К., Камінська О., Слухеньська Р. Психологічні бар'єри при вивченні іноземної мови сту-

дентами у немовному ВНЗ. *Grail of Science*. 2023. № 26. Р. 425–429. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.14.04.2023.075>.

19. Яценко Е. Модернізація вищої освіти України в контексті Болонського процесу. *Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору*. 2018. № 79 (І). С. 63–71. <https://osvita.eeipsy.org/index.php/eeip/article/view/260>

REFERENCES

1. Bondarchuk, J., Dvoriachukova, S., Yuhan, N., & Holovenko, K. (2024). Strategic approaches: practical applications of English communication skills in various real-life scenarios. *Multidisciplinary Science Journal*. (Accepted Articles). <https://doi.org/10.31893/multiscience.2025100>.
2. Canale, M. (1983). From Communicative Competence to Communicative Language Pedagogy. *Language and Communication*. London: Longman, pp. 2–14.
3. Canale, M., & Swain, M. (1980). Theoretical Bases of Communicative Approaches to Second Language Teaching and Testing. *Applied Linguistics*, 1 (1), 1–47. <https://doi.org/10.1093/applin/I.1.1>.
4. Celce-Murcia, M. (2008). Rethinking the Role of Communicative Competence in Language Teaching. *Intercultural Language Use and Language Learning*, pp. 41–57. https://doi.org/10.1007/978-1-4020-5639-0_3.
5. Hymes, D. (1972). On Communicative Competence. *Sociolinguistics*, pp. 269–293. <https://search.iczhiku.com/paper/4xqQYCyZ70pBcLxU.pdf>.
6. Malykhin, O., Bondarchuk, J., Tersina, I., & Voitaniuk, I. (2024). Unlocking success: strategic approaches to enhancing communicative competence in English learning. *Amazonia Investiga*, 13 (76), 90–102. <https://doi.org/10.34069/AI/2024.76.04.8>.
7. Pentina, Y., & Kuznetsova, T. (2024). On the possibilities of digital storytelling and reflective reports in the formation of FL teachers' narrative competence. *Scientific Herald of Uzhhorod University. Series: Physics*, (55), 622–631. <https://doi.org/10.54919/physics/55.2024.621w2>.
8. The Law of Ukraine on the Use of the English Language. (2024). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3760-IX#Text>.
9. Vasylenko, O. (2022). Intercultural competence: concepts, structure, principles and methods of development. *Osvita Doroslykh: Teoriia, Dosvid, Perspektyvy*, 22 (2), 59–67. [https://doi.org/10.35387/od.2\(22\).2022.59-67](https://doi.org/10.35387/od.2(22).2022.59-67).
10. Aristova, N. (2023). Tsyfrova kompetentnist u systemi kliuchovykh kompetentnostei dlia navchannia vprodovzh zhyttia [Digital competence in the system of key competencies for lifelong learning]. *Osvita. Innovatyka. Praktyka*, 10 (8), 54–60. <https://doi.org/10.31110/2616-650X-vol10i8-008>.
11. Bezliudna, V., & Svyrydyuk, O. (2023). Praktyka zmishanoho navchannia pry vykladanni inozemnoi movy u ZVO Velykobrytanii [Practice of blended learning in teaching foreign languages at HEIs in the UK]. *International Science Journal of Education & Linguistics*, 2 (1), 86–92. <https://doi.org/10.46299/j.isjel.20230201.09>.
12. Bondar, H. (2024). Osoblyvosti formuvannia mizhkulturnoi kompetentnosti studentiv u protsesi navchannia inozemnykh mov [Features of forming intercultural competence of students in the process of foreign language learning]. *Naukovyi Visnyk Uzhhorodskogo Universytetu. Seriya: Pedagogika. Sotsialna Robota*, (54), 24–27. <https://doi.org/10.24144/2524-0609.2024.54.24-27>.
13. Bondarchuk, Y.A. (2024). Stratehichne udoskonalennia navchannia inozemnykh mov u zakladakh vyshchoi osvity [Strategic improvement of foreign language teaching in higher education institutions]. *Pedahohichna Akademiia: Naukovyi Zapysky*, (6). <https://doi.org/10.57125/pedacademy.2024.05.29.09>.
14. Luchkevych, V.V. (2022). Lihvodydaktychni zasady vprovadzhennia dyferentsiiovanoho pidkhodu do vyvchennia inozemnykh mov [Linguodidactic principles of implementing a differentiated approach to foreign language learning]. *Innovatsiina Pedagogika*, (35), 88–91. <https://doi.org/10.32843/26636085/2022/45.17>.
15. Rezunova, O.S. (2021). Mizhkulturna kompetentnist yak neobkhidna skladova profesiinoi kompetentnosti suchasnoho fakhivtsia [Intercultural competence as an essential component of modern specialists' professional competence]. *Naukovyi Ohliad*, 1 (73), 28–40. <http://dspace.dsau.dp.ua/jspui/handle/123456789/4998>.
16. Simicheva, Y.M. (2022). Vykorystannia tsyfrovyykh tekhnolohii v navchanni inozemnykh mov studentiv vyshchykh navchalnykh zakladiv [Use of digital technologies in teaching foreign languages to higher education students]. *Innovatsiina Pedagogika*, T. 2 (53), 190–195. <https://doi.org/10.32782/26636085/2022/53.2.38>.
17. Terletska, L., & Yatsyniak, O. (2023). Dystantsiine navchannia: perevahy ta nedoliky vykorystannia osvitnikh platform dlia vyvchennia inozemnykh mov [Distance learning: advantages and disadvantages of using educational platforms for language learning]. *Aktualni Pytannia Humanitarnykh Nauk*, 63 (2), 323–328. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/63-2-52>.
18. Tulyuliuk, K., Kaminska, O., & Slukhenska, R. (2023). Psykholohichni bariery pry vyvchenni inozemnoi movy studentamy u nemovnomu VNZ [Psychological barriers in foreign language learning by students in non-linguistic HEIs]. *Grail of Science*, (26), 425–429. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.14.04.2023.075>.
19. Yashchenko, E. (2018). Modernizatsiia vyshchoi osvity Ukrainy v konteksti Bolonskoho protsesu [Modernization of Ukrainian higher education in the context of the Bologna process]. *Vyshcha Osvita Ukrainy u Konteksti Intehratsii do Yevropeiskoho Osvitnoho Prostoru*, 79(1), 63–71. <https://osvita.eeipsy.org/index.php/eeip/article/view/260>.

Стаття надійшла до редакції 30.01.2025.
The article was received 30 January 2025.